

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/201834,Uroczystosc-odslonienia-tablicy-upamietniajacej-pplk-Waclawa-Lipinskiego.html>
13.04.2026, 09:39

[Nastę
ny](#)

[Powró
t](#)

Uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej ppłk. Wacława Lipińskiego

28 maja 2024 r. przy ul. Zielnej 39 (gmach warszawskiej PAST-y) została odsłonięta tablica upamiętniająca ppłk. Wacława Lipińskiego. Bezpośrednio po uroczystości, w Centralnym Przystanku Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego odbył się pokaz filmu „Skazany na zapomnienie. Wacław Lipiński”.

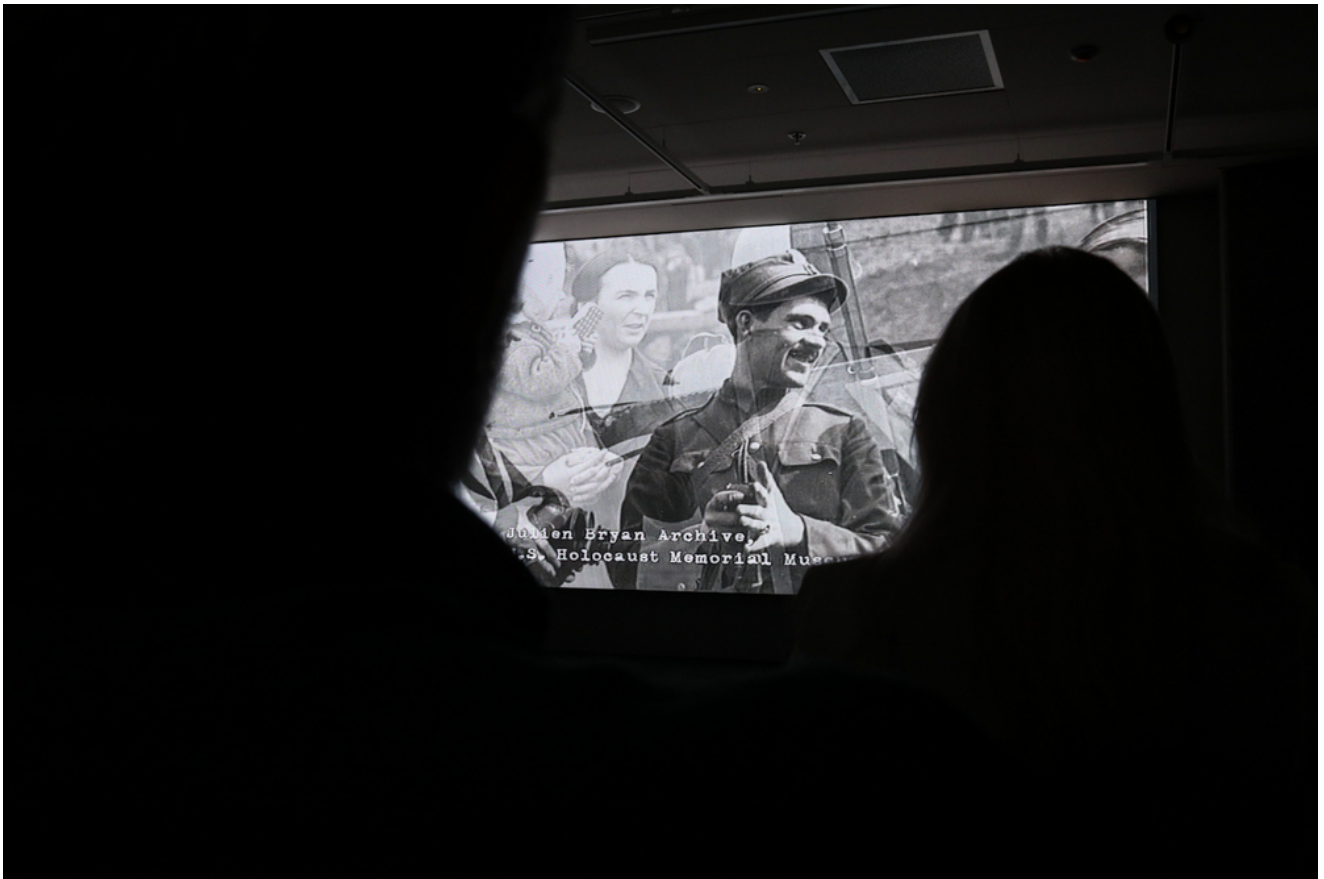
28.05.2024

Wacław Lipiński to postać wyjątkowa, która jednak nie jest powszechnie znana w Polsce. Teraz doczekała się godnego upamiętnienia w miejscu szczególnie ważnym dla historii Warszawy.

Gdy odzyskaliśmy niepodległość, Wacław Lipiński za tę niepodległość wziął odpowiedzialność. Bił się o polskie Wilno, o polski Lwów, stawiał czoła Sowiетom w wojnie polsko-bolszewickiej. Wacław Lipiński był zawsze tam, gdzie potrzebowała go Polska – powiedział prezes IPN dr Karol Nawrocki.

Bezpośrednio po uroczystości odsłonięcia tablicy połączonej ze składaniem wieńców rozpoczął się pokaz filmu „Skazany na zapomnienie. Wacław Lipiński” w reżyserii Marzeny Kumosińskiej.

Po projekcji odbyła się dyskusja z udziałem autorki filmu oraz zaproszonymi gośćmi: prof. Wiesławem Wysockim - prezesem Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Dariuszem Nowińskim z Ośrodka Studiów Niepodległościowych, Jakubem Lipińskim - wnukiem ppłk. Wacława Lipińskiego oraz zastępcą dyrektora Biura Prezesa IPN Adamem Stefanem Lewandowskim. Debatę poprowadził red. Rafał Dudkiewicz.

Pokaz filmu „Skazany na zapomnienie. Waclaw Lipiński”. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Pokaz filmu „Skazany na zapomnienie. Waclaw Lipiński”. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dyskusja po filmie „Skazany na zapomnienie. Wacław Lipiński”. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Na zdj. wnuk ppłk. Wacława Lipińskiego Jakub Lipiński. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dyskusja po filmie „Skazany na zapomnienie. Waław Lipiński”. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Waław Lipiński był harcerzem, żołnierzem I Brygady Legionów Polskich, wybitnym historykiem, oficerem odrodzonego Wojska Polskiego, uczestnikiem wojny polsko-ukraińskiej i polsko-bolszewickiej, obrońcą Warszawy w 1939 roku, członkiem konspiracji oraz powojennego podziemia niepodległościowego, kawalerem orderu wojennego *Virtuti Militari*.

Urodził się 28 września 1896 roku w Łodzi. W ruchu niepodległościowym działał już jako uczeń gimnazjum, należał do założycieli łódzkiego skautingu, był członkiem Polskich Drużyn Strzeleckich. Od października 1914 roku służył w 5 Pułku Piechoty I Brygady Legionów Polski, z którym przeszedł cały szlak bojowy. Uczestniczył w bitwach pod Łowczówką, Konarami i Kostiuchnówką, a także w obronie Lwowa. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W kwietniu 1919 roku uczestniczył w zajęciu Wilna. Za walkę o niepodległość Polski został odznaczony Krzyżem *Virtuti Militari* V klasy, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych (czterokrotnie). O męstwie młodego wówczas oficera czytamy we wniosku o odznaczenie Krzyżem Walecznych: „W czasie akcji na Zalesie dnia 28 maja 1919 roku podporucznik Lipiński Waław, prowadząc 9. kompanię 5. Pułku piechoty Legionów do ataku na wieś Szutowicze, która była kluczem pozycji bolszewickich - cichym a sprawnym podsunieniem kompanii pod wieś, a następnie brawurowym atakiem zdobywszy ją, świecił przykładem męstwa, będąc zawsze tam, gdzie potrzeba chwili tego najlepiej wymagała”. Po wojnie z bolszewikami Waław Lipiński ukończył studia na Wydziale Prawa UJ.

We wrześniu 1939 roku pełnił funkcję szefa propagandy przy Dowództwie Obrony Warszawy. Po kapitulacji pozostał w stolicy, ale w końcu listopada 1939 roku, zagrożony aresztowaniem przez gestapo, opuścił Warszawę i udał się do Zakopanego. W marcu 1940 roku przedostał się na Węgry z zamiarem udania się do Francji i wstąpienia do Armii Polskiej. Nie otrzymał przydziału

służbowego i pozostał przymusowo na Węgrzech. Wiosną 1942 roku wrócił do kraju i rozpoczął pracę konspiracyjną. Związał się z grupą piłsudczyków skupionych wokół pisma „Myśl Państwowa”, później został jego redaktorem. Współtworzył następnie Konwent Organizacji Niepodległościowych, wszedł w skład Wydziału Politycznego organizacji. W 1944 roku został aresztowany przez Gestapo.

Po zakończeniu wojny nie zaprzestał walki o niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. Działał w powojennym podziemiu antykomunistycznym. W ramach współtworzonego z Włodzimierzem Marszewskim Komitetu Porozumiewawczego Organizacji Demokratycznych Polski Podziemnej, Lipiński napisał memoriał do Rady Bezpieczeństwa ONZ, w którym wykazał całkowite podporządkowanie Polski ZSRS oraz informował Zachód o łamaniu porozumień międzynarodowych przez Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej. Aresztowany w 1947 roku. Dwa lata później został zamordowany przez funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa w więzieniu we Wronkach.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)